

A/S Ikast Betonvarefabrik A/S
Lysholt Allé 4
7430 Ikast

Dato 19-09-2019

Sagsbehandler Arene Nordentoft

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +4578411938

Sagsnr. 1-50-71-34-18

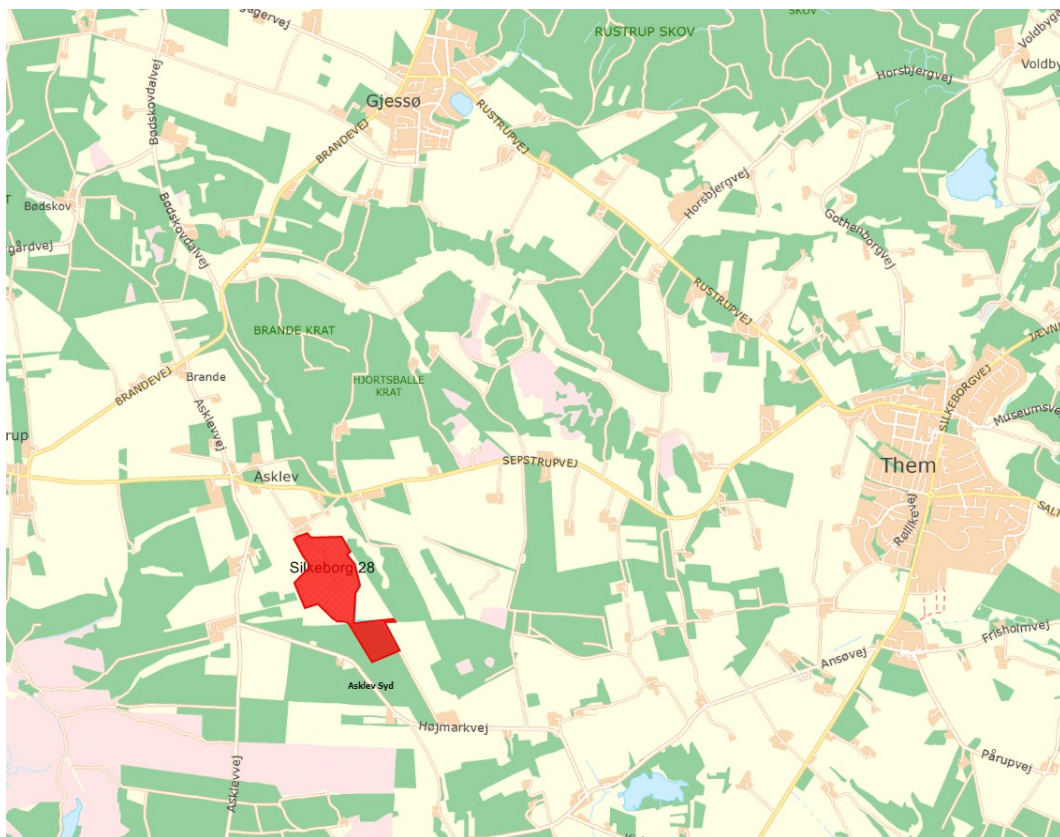
Side 1

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på del af matriklerne 3a Asklev By, Them, og 8h Fogstrup By, Them, i Silkeborg Kommune gældende i perioden 20. september 2019 til 19. september 2029.

Oversigtskort IBF Asklev Grusgrav.

Arealet, som er omfattet af nærværende tilladelse til indvinding af råstoffer, er vist med blå skravering. Med grøn skravering er godkendte efterbehandlede arealer angivet. Matrikelskel er angivet med pink streg.

Oversigtskort med råstofvindingsområdet angivet med rødt.

Ansøger og indvinder:	Ejere:	
A/S Ikast Betonvarefabrik Lysholt Allé 4 7430 Ikast Telefon: 40 18 26 66 E-mail: js@jysk-stenindustri.dk CVR-nr.: 37537314	Matr.nr. 3a Asklev By, Them: A/S Ikast Betonvarefabrik Lysholt Allé 4 7430 Ikast	Matr.nr. 8h Fogstrup By, Them: Jens Hansen Højmarksvej 8 8653 Them

Venlig hilsen

Arense Nordentoft

Arense Nordentoft

Indholdsfortegnelse

Oversigtskort IBF Asklev Grusgrav.....	1
Ansøger og indvinder:	2
Ejere:.....	2
A. Afgørelse fra Region Midtjylland.	5
A.1. Råstofloven	5
A.2. Miljøvurderingsloven	5
A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen.....	5
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	7
B.1. Vandforsyningsloven	7
B.2. Miljøbeskyttelsesloven	7
B.3. Skovloven	7
C. Vilkår for indvindingen	8
C.1. Vilkår efter råstofloven	8
C.2. Vilkår i henhold til Vandforsyningsloven	14
C.3. Vilkår i henhold til Miljøbeskyttelsesloven.....	15
D. Generelle bestemmelser.....	17
E. Grundlag for tilladelsen	21
E.1. Ansøgningens indhold	21
E.2. Udtalelser og regionens bemærkninger hertil	23
F. Region Midtjyllands bemærkninger	32
F.1. Råstofplan	32
F.2. Kommuneplan.....	32
F.3. Lokalplan	33
F.4. Stærkstrømbekendtgørelsen	33
F.5. Vandforsyningsforhold	33
F.6. Naturbeskyttelse	34
F.7. Forhold til andre lovgivninger.....	34
F.8. Miljømæssige forhold	35
F.9. Vejforhold	38
F.10. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan	38
F.11. Konklusion.....	38
G. Offentliggørelse og klagevejledning	39
G.1. Råstofafgørelsen.....	39
G.2. Råstofafgørelsen i henhold til Vandforsyningsloven	40
G.3. Råstofafgørelsen i henhold til Miljøbeskyttelsesloven	40
G.4. Råstofafgørelsen i henhold til skovloven	41
G.5. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)	41
G.6. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet	42

H. Orientering.....	42
I. Bilag.....	43

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 20. september 2029.

A. Afgørelse fra Region Midtjylland.

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstofloven, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 400.000 m³ sand, grus og sten på den del af matr. nr. 3a Asklev By, Them, og 8h Fogstrup By, Them, i Silkeborg Kommune der er angivet på oversigtskortet i bilag A. Det tilladte indvindingsareal udgør sammen med arbejdsarealer og oplagsarealer sammenlagt 24,7 ha.

Side 5

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit C.1

A.2. Miljøvurderingsloven²

Råstofindvinding er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets virkning på miljøet.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Midtjylland udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelsen af 27. august 2019 er vedlagt som bilag B.

A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsen foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer med senere ændringer.

² LBK nr. 1225 af 25/10/2018 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle-, opholds- og fødesøgningsområder for arter opført på Habitatdirektivets⁴ bilag IV (bilag IV-arter) eller arter omfattet af Fuglebeskyttelsesdirektivet⁵ i deres naturlige udbredelsesområde.

Nærmeste Nature 2000-område er nr. 53, som ligger ca. 800 meter vest for det tilladte råstofindvindingsareal og omfatter habitatområde nr. 49 "Sepstrup sande, Vråds sande, Velling skov og Palsgård skov" samt fuglebeskyttelsesområde nr. 34 "Skovområde syd for Silkeborg". Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte de store sammenhængende hede- og indlandsklitarealer samt næringsfattige, våde naturtyper og søer samt de tilknyttede habitat- og fuglearter. Området er desuden udpeget for at beskytte væsentlig skovnatur.

Grundvand og overfladevand vil ikke påvirkes væsentligt som følge af den ansøgte råstofgravning, og øvrige påvirkninger er lokale inden for og i nær tilknytning til det tilladte råstofgraveområde. Natura 2000-områdets naturtyper vil derfor ikke kunne påvirkes.

Der er ikke registreret fredede, rødlistede eller bilag IV-arter inden for eller nær ved råstofgraveområdet. Det er et aktivt graveområde og forventes derfor ikke at rumme en fast bestand af fredede eller beskyttede arter. Efterbehandling af graveområdet til natur vil derimod kunne bidrage til spredningen af arter.

Indvindingen vurderes på ovennævnte grundlag ikke at ville medføre direkte eller indirekte påvirkninger af nærmeste Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter.

Region Midtjylland finder derfor ikke, at den ansøgte tilladelse til råstofindvinding medfører, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-områderne jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

⁴ EU direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer (Habitatdirektivet).

⁵ EU direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer (Fuglebeskyttelsesdirektivet).

B. Afgørelser fra andre myndigheder

B.1. Vandforsyningsloven⁶

Silkeborg Kommune har den 20. september 2018 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 20 til indvinding af op til 80.000 m³ vand pr. år til vask og vådsortering af råstoffer fra den eksisterende boring DGU-nr. 87.705, registreringsnummer. nr. 749-84-0053-00.

Tilladelsen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit C.2. Silkeborg Kommunes tilladelse er vedlagt som bilag C.

B.2. Miljøbeskyttelsesloven⁷

Silkeborg Kommune har den 20. september 2018 meddelt tilladelse til udledning af vand fra grusvask til et recirkuleringsbassin. Herfra må vandet genbruges eller nedsives.

Tilladelsen er meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 19 og gives på vilkår, som beskrevet under afsnit C.3. Silkeborg Kommunes tilladelse er vedlagt som bilag C.

B.3. Skovloven⁸

Naturstyrelsen har den 14. november 2018 i medfør af skovlovens § 11, stk. 1, og §§ 38, 39 og 40 samt §§ 1, 4 og 5 i bekendtgørelse om erstatningsskov nr. 853 af 27. juni 2016 givet dispensation fra fredskovspligten, således at et delareal på matrikel nr. 8h Fogstrup By, Them, kan inddrages til råstofindvinding.

Dispensationen er givet på vilkår, som beskrevet under afsnit C.4. Dispensationen er vedlagt som bilag D.

⁶ LBK nr. 118 af 22/02/2018 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

⁷ LBK nr. 241 af 13/03/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

⁸ LBK nr. 122 af 26. januar 2017 Lovbekendtgørelse af lov om skove.

C. Vilkår for indvindingen

C.1. Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen påbegyndes

1. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland om indvindingens påbegyndelse.
2. Der skal stilles garanti på 2.875.000 kr. for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel økonomisk sikkerhed. Garantibeløbet kan reguleres af Region Midtjylland såfremt forudsætningerne for beregningen ændres.
3. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med en grave- og efterbehandlingsplan, der forinden er godkendt af Region Midtjylland.
4. Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Placering af pæle til angivelse af gravearealet, skal fremgå af graveplanens kortbilag og skal opsættes inden gravningen påbegyndes.
5. Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Silkeborg Museum om datoen for arbejdets iværksættelse, med mindre andet er aftalt med museet.
6. Dokumentation for overholdelse af støjvilkår i form af støjberegninger af støjudbredelse ved fuld drift af maskiner og anlæg tilknyttet grusgraven skal sendes til Region Midtjylland til godkendelse inden gravningen påbegyndes.

Driftstider

7. Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg må kun være i drift:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 – 18.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdage kl. 07.00 – 14.00, dog ikke helligdage.
8. Udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel indenfor virksomhedens område må kun foregå i tidsrummet:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 – 18.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdage kl. 07.00 – 14.00, dog ikke helligdage.

Kørsel i råstofgraven

9. Intern transportkorridor, venteplads for lastbiler eller lignende, skal anlægges og placeres under hensyn til naboer. Placeringen skal fremgå af en godkendt graveplan.

10. Udenfor driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

Støj

11. Udsendelse af ekstern støj fra grusgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 07.00 - 18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00 - 07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00 - 14.00: 45 dB(A)

12. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioden accepteres der en periode på 4 uger, hvor der i tidsrummet 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således at støjgener minimeres mest muligt.

13. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

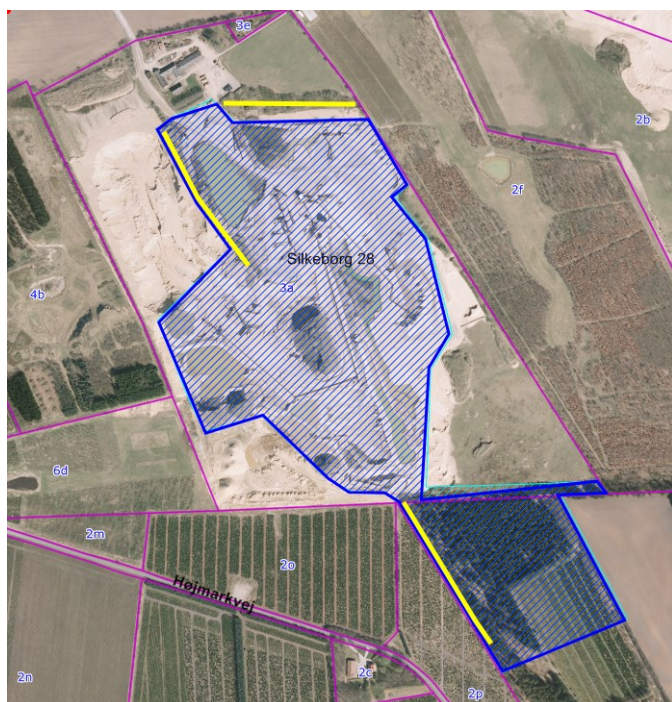
Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

14. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

15. Der skal være etableret støjvold umiddelbart vest for oparbejdningsanlæggene. Støjvolden skal være omkring 250 m lang og ca. 5,5 m høj. Endvidere skal der være etableret støjvold langs skel til matr.nr. 2p mod beboelsesejendommen Højmarkvej 7. Såfremt den

eksisterende støjvold mod beboelsesejendommene Sepstrupvej 43 og 47 nedlægges, skal der etableres en ny støjvold langs gravearealets nordlige afgrænsning. Viser støjberegninger, at andre placeringer eller udformninger af støjvolde er nødvendige, skal støjvoldene ændres herefter. Se principielle placeringer på figuren herunder. Støjvoldene skal nedlægges i forbindelse med efterbehandling.

Figur 1. Principiel placering af støjvolde ses markeret med gul streg.

16. Region Midtjylland har godkendt anvendelse af 3 stk. læssemaskiner, 1 stk. gravemaskine, 1 stk. minigraver, 3 stk. mobile tørsorterianlæg, vådsorteringsanlæg omfattende 1 stk. sandhjul, cyclonanlæg og afvandingssigte samt 10 bånd, herudover 2 stk. knusere inkl. 1 silo og 11 bånd, 2 stk. jiggs inkl. 2 siloer og 6 bånd samt 1 stk. 1.100 l mobiltank til brændstof.

Antal og type af materiel og tanke skal være som beskrevet i ansøgningsmaterialet af 12. juni 2019. Ændring i antal og type af materiel og tanke kan kun ske efter godkendelse fra råstofmyndigheden.

Støv

17. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden.

18. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvspredning fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

19. Råstoffer, jorddepoter og støvende anlæg skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

20. Adgangsvejen skal være forsynet med sprinkleranlæg. Adgangsvejen vandes med sprinkleranlæg, og lastbilernes lad vandes via sprinkleranlæg ved udkørsel fra grusgraven.

21. Såfremt tilsynet anmoder herom, skal indvinder i tørre perioder føre egenkontroljournal over hyppighed af vanding af transportveje mm.

22. På interne veje må der af hensyn til støvdannelse maksimalt køres med en hastighed på 20 km/t.

Graveafstande og begrænsninger

23. Der må ikke inddrages areal herunder afrømmes muld nærmere naboskel end 5 meter.

24. Hvis der bliver indledt råstofudnyttelse på tilstødende ejendomme, kan der efter nærmere aftale af landskabelige hensyn foretages en bortgravning eller udjævning og planering af de berørte skel. Tidspunktet og metode for indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland og der skal i givet fald fastsættes nærmere herom i grave- og efterbehandlingsplanen.

25. Gravningen skal holdes mindst 15 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

26. Op til det ansøgte graveareal er der to 60 kV elmaster, med tilhørende ledninger, som passerer over gravearealet. Der skal foreligge en aftale med ledningsejeren vedr. sikring af mast og ledning under gravning. Indvindingen må ikke medføre hindring af den hidtidige adgang til servicering af masterne. Servitut og stærkstrømsbekendtgørelsens bestemmelser skal respekteres, i henhold til netselskabets anvisninger.

27. Der må maksimalt graves ned til kote 80 DVR90.

28. Der må ikke graves under grundvandsspejlet.

Bevaring af geologiske profiler

29. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

30. Olie eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme, og håndteres som forurennet jord.

31. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter, eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

32. Brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal anbringes i aflåselige lukkede containere, bygninger eller lignende, med en indbygget sump, som skal kunne rumme minimum 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter, eller have kontrolleret afledning, med spildevandstilladelse dertil. Region Midtjylland kan kræve omplacering af brændstoftanke, såfremt placeringen vurderes at indebære en væsentlig risiko for forurening af jord eller grundvand.

33. Der må ikke etableres underjordiske olietanke indenfor graveområdet.

34. Entreprenørtanke kan midlertidigt placeres nær anvendt ikke-mobilt maskinel, dog under hensyn til, at der ikke må være risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres udenfor selve gravearealet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

35. Olietankbekendtgørelsen og øvrige krav i tankenes typegodkendelser, skal til enhver tid være overholdt. Dokumentation herfor skal på forlangende fremvises.

36. Tankning af grave- og læssemaskiner, mobile anlæg og entreprenørtanke, samt reparation af kørende materiel skal foregå på arealer sikret mod spild til jord og grundvand. Arealerne skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk, fx med spildmåtter eller betonbelægning.

37. Tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som er placeret indenfor selve gravearealet, kan ske fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.

38. Udendørs spildbakker eller gruber skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen. Tømningen skal ske i egnet beholder, hvorefter indholdet bortskaffes iht. Silkeborg Kommunes retningslinjer.

39. Parkering af kørende materiel ske på arealer der er modstanddygtige overfor olieprodukter.

40. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

41. Dieselmotorer i alle anlæg skal være placeret enten i en container, over en spildbakke eller over en tilsvarende anordning, således eventuelle oliedryp/-spild opsamles til videre bortskaffelse.

Affaldshåndtering

42. Indvinderen har ansvar for, at der hverken midlertidigt eller varigt henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

43. Olieaffald (spildolie, olieholdige klude mv.), og andet farligt affald skal opsamles, kildesorteres og i øvrigt håndteres i overensstemmelse med Silkeborg Kommunes retningslinjer.

Andre aktiviteter

44. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen, skal senest inden for 1 år efter ophørt anvendelse bortskaffes fra råstofgraven.

45. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Råstofmyndigheden kan dog dispensere herfor, såfremt der foreligger en tilladelse eller godkendelse til aktiviteterne efter miljøbeskyttelsesloven eller planloven, og under forudsætning af, at aktiviteten kan finde sted under de i tilladelsen stillede vilkår og uden at udskyde efterbehandlingstidspunktet.

Efterbehandling

46. Efterbehandlingen skal foregå løbende. Efterbehandlingsarbejderne skal påbegyndes så tidligt, som det under hensyn til virksomhedens drift er praktisk muligt, og skal være afsluttet inden tilladelsen udløber. Skulle indvindingen være afsluttet inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning.

47. Efterbehandling skal ske til jordbrug, skov eller naturområder i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland. Skovarealet på matr. 8h Fogstrup By, Them skal efterbehandles jf. vilkår efter dispensation fra skovloven, som angivet i afsnit C.4.

48. Syd- og vestvendte skråninger efterlades så vidt muligt til naturlig udvikling uden tilførsel af næringsholdig muld eller beplantning.

49. Mod naboejendommene skal skråninger efterbehandles med anlæg ikke stejlere end 1:2 og afstand til skel skal være minimum 3 m vandret fra toppen.

50. Ved skel mellem matr. nr. 3a og 8h må gravefronten efterlades uden muld og med et stejlt sydvendt skråningsanlæg (op til 1:1).

51. Fremgår det af en godkendt efterbehandlingsplan, kan der efterbehandles med bevarelse af stejle enkeltskrænter til konkrete naturformål og geologisk formidling andre steder indenfor indvindingsarealet, såfremt Region Midtjylland vurderer at planen i tilstrækkelig grad, kan fremvise en løsning for sikker færdsel i området, og planen ikke medfører væsentlig negativ påvirkning af de landskabelige hensyn.

52. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

53. På de efterbehandlede arealer må der ikke anvendes gødning og pesticider/sprøjtemidler.

C.2. Vilkår i henhold til Vandforsyningsloven

54. Formål: Indvindingen må anvendes til vask og vådsortering af sand, sten og grusmaterialer i forbindelse med råstofindvinding på matr.nr. 3a, Asklev By, Them, og en del af matr.nr. 8 h Fogstrup By, Them, samt i mindre omfang til udsprinkling på råstofgravens veje til minimering af støvgener.

55. Placering: Boring, DGU nr. 87.705 er placeret på 3 a Asklev By, Them, se bilag 1 (i bilag C).

56. Vandmængde: Der må indvindes op til 80.000 m³/år med en maksimal ydelse på 50 m³/time.

57. Tidsfrist: Indvindingstilladelsen udløber 31. december 2028.

Ved råstofindvindingens ophør eller, hvis boringen af andre årsager bliver overflødig, skal denne sløjfes efter Vandforsyningslovens § 36 og bestemmelserne i Brøndborerbekendtgørelsen⁹.

58. Indretning: Boring og overbygning skal være indrettet efter gældende regler. Det forudsættes, at anlægget er renoveret jf. vilkår i tilladelse af 29. juni 2011. Der henvises til Brøndborerbekendtgørelsen og DS- norm 441.

⁹ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, Bek. Nr. 1260 af 28. oktober 2013.

59. Mængdekontrol: De indvundne vandmængder skal registreres med en timetæller. 1 driftstime regnes til 50 m³. Målemetoden kan til enhver tid ændres af Silkeborg Kommune.

Opgørelse over de indvundne vandmængder for perioden 1. januar til 31. december skal sendes til Silkeborg Kommune inden den efterfølgende 1. februar.

60. Fredningsbælte: Et område på 5 meter fra boringen fastlægges som fredningsbælte jf. Miljøbeskyttelseslovens § 24. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, anvendes insekt- eller ukrudsdræbende midler eller henlægges stoffer, der kan forurene grundvandet.

C.3. Vilkår i henhold til Miljøbeskyttelsesloven

61. Nedsivning af vand fra vådsorteringen: Vandet fra vådsorteringen recirkuleres til et bassin. Vandet, der ikke genbruges, nedsives. Der gives i den forbindelse tilladelse til nedsivning af det overskydende vand efter Miljøbeskyttelseslovens § 19. Nedsivningen skal ske mindst 25 meter fra boringen.

62. Skyllevandet må ikke opblandes med stoffer, der kan forurene grundvandet.

63. Nedsivningen må ikke give anledning til overfladisk afstrømning af naboarealer.

64. Det bemærkes, at nedsivningstilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning efter reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 20.

C.4. Vilkår for dispensation efter Skovloven

65. Projektet skal gennemføres som ansøgt den 18. juni 2018 med supplerende oplysninger om aftale om erstatningsskov den 30. august 2018.

66. Tilladelsen er midlertidig og gælder i en 10-årig periode frem til udgangen af 2028.

67. Gravningen skal holdes i en afstand af 10 meter fra skel mellem matr. nr. 2p og 8h Fogstrup By, Them, således at det enrækkede løvtræsskovbryn bevares.

68. Der udlægges 150 % erstatningsskov svarende til i alt 8,25 ha. Det fremgår af aftale om erstatningsskov, at dette etableres ved gentilplantning af det gravede areal på 5,5 ha og opkøb af puljeskov på 2,75 ha.

69. Det gravede areal kan godkendes til udlæg af erstatningsskov med op til 5,5 ha. Det forudsættes, at det gravede areal reetableres, så det er egnet til bæredygtig skovdrift og tilplantes. Erstatningsskoven skal bestå af minimum 1 ha løvskov. Tilplantningsplan skal godkendes af Miljøstyrelsen inden tilladelse til råstofgravning kan udnyttes.

70. Op til 10 % af erstatningsskowsarealerne kan udlægges som lysåbne naturarealer.

71. Der skal stilles sikkerhed i form af en bankgaranti for gentilplantning af det gravede areal på 5,5 ha. Der stilles som sikkerhed 45.000 kr./ha. Sikkerhedsstillelsen skal stilles som en anfordringsgaranti og stiles til Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. Bankgarantien udvides til det fulde erstatningsskowsareal på 8,25 ha, hvis købet af puljeskov frafalder. Bankgarantien skal foreligge inden tilladelsen til råstofgravning kan udnyttes.

72. Regnskab for nedskrivning af puljeskov skal foreligges Miljøstyrelsen til godkendelse inden tilladelsen til råstofgravning kan udnyttes.

73. Vilkår for tilladelsen tinglyses på ejendommen for ejers regning.

D. Generelle bestemmelser

Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvinding må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke begyndes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland en deklaration om efterbehandlingsvilkårene på ejendommen. Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.650 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne, og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

Arkæologi

Fremkommer der arkæologiske fund eller anlæg i forbindelse med råstofindvindingen, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Silkeborg Museum.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologiske ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens¹⁰ § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse kunne betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Dræn

Jf. vandløbslovens¹¹ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af området drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer

¹⁰ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven.

¹¹ LBK nr. 127 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om vandløb.

skal ske efter aftale med Silkeborg Kommune, som er vandløbsmyndighed.

Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsen¹² fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. juli.
- Rovfugles og ugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. august.
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må ikke fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller må ikke fældes i perioden 1. november - 31. august.
- Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden 1. april - 31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsen¹³. Disse "Bilag IV-arter" er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Bestemmelsen beskytter de steder, hvor dyrene yngler og opholder sig eksempelvis for at overvintre. Det kan være hule træer, hvor flagermus opholder sig eller ynglevandhuller for padder.

Hvis der konstateres tilstedeværelse af bilag IV-arter, kan det medføre, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke lovligt kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave:

- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Småflagermus
- Markfirben
- Strandtudse

Region Midtjylland har vurderet, at der ikke på tilladelsestidspunktet er bilag IV-arter på arealet, som påvirkes af tilladelsen.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal

¹² BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

¹³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår, at vedkommende er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser. Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer med dokumentation for, at denne er indforstået med skift af indvinder. Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift. Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved skat på e-mail: myndighed@skat.dk. Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

Ændringer af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

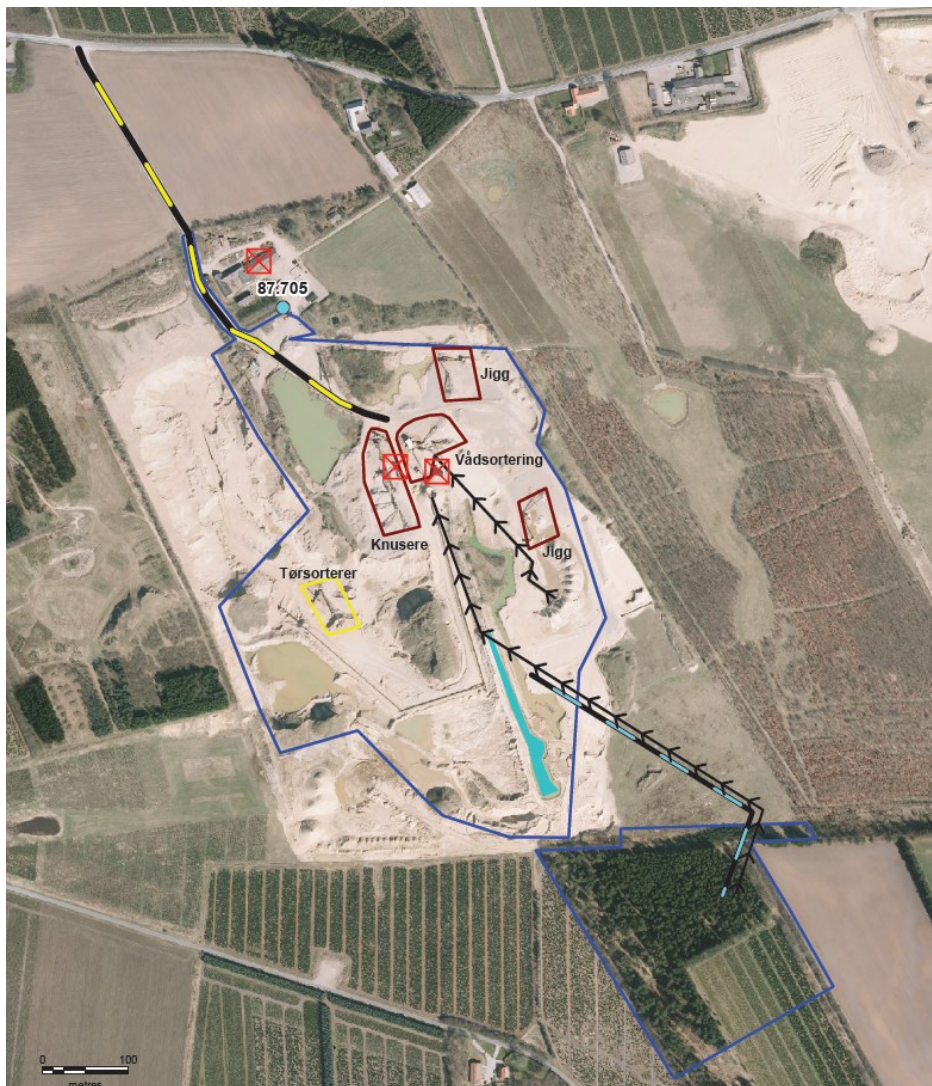
Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Grundlag for tilladelsen

E.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema er modtaget den 14. juni 2019. Det reviderede areal er markeret med blå streg på nedenstående kort.

- Det ansøgte graveareal inkl. arealer til oparbejdningsanlæg og oplag af råstoffer udgør ca. 24,7 ha.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 400.000 m³ sand grus og sten.
- Der søges om tilladelse til gravningen i en 10 årig periode.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. kote 80, ca. 30 meter under terræn, ca. 18 meter over grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
 - 1 sandhjul, cyklonanlæg, afvandingssigte, 10 bånd til vasker
 - 2 jigger, 2 siloer, 6 bånd

- 2 knusere, silo, 11 bånd
- 1 mobilt tørsorteranlæg
- 3 læssemaskiner
- 1 gravemaskine
- 1 minigraver
- Hovedparten af anlæggene befinder sig på den genansøgte produktionsplads. Gravemaskiner og et sorteringsanlæg vil løbende befinde sig ved den aktive gravefront. Der planlægges etableret en båndgade fra indvindingen på matr. 8h, over den sydøstlige del af matr. 3a, til produktionsanlæggene (vist med blå/sort stiplede linje på figuren ovenfor).
- Det oplyses, at der fortsat vil foregå knusning af overstore sten i området. Knusning vil foregå løbende, dog især koncentreret 2 måneder om året. Der knuses ca. 150 timer om året .
- Der søges om fortsat tilladelse til indvinding af vand til vaskning af materialer og støvbekæmpelse fra Boring 87.705, 40 m³ pr. time og 400 m³ pr. døgn. Der bortledes ca. 90.000 m³ pr år
- Vaskevand udledes til slamfælningsbassin, hvorfra der sker recirkulering og delvis nedsivning. Udvasket ler fra oparbejdningsprocessen udlægges løbende på allerede indvundne arealer.
- De forventede forbrug af drivmidler er angivet til 300.000 l dieselolie pr. år. Der tankes fra 5 eksisterende 4000 l tanke på Sepstrupvej 45, Them, udenfor indvindingsarealerne. Der benyttes desuden et 1.100 l mobilt tankanlæg.
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til 6-18 mandag til fredag og 7-14 lørdage, dog på hverdage mellem 06 og 7 kun udlevering.
Det anføres, at den tidlige driftsstart for læsning er nødvendig for at chaufførerne kan nå at aflevere på byggepladserne og overholde deres hviletider. Den tidlige gravestart er nødvendig for at følge med efterspørgslen.
- Det angives at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser erfaringsmæssigt overholdes.
- Støv bekæmpes ved sprinkling på tørre dage.
- Affald i form af olieprodukter, brændbart og lidt jern opbevares ved gården Sepstrupvej 45, Them, og afhentes af Marius Pedersen A/S.
- Det oplyses, at der er 6 borer/brønde indenfor 300 meter.
- Tingbogsattest af 20. april 2018
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af hidtidig indvinding. Indvinder, oplyser, selv at have udført undersøgelser for mere end 10 år siden, hvor dokumentation ikke er tilgængelig.
- Det angives, at kørslen vil ske gennem eksisterende grusgrav, uden anlæg af nye veje. Der planlægges asfalteret på et stykke inden udkørslen til offentlig vej.

- Arealerne planlægges efterbehandlet til jordbrug, natur og fredskov, uden brug af pesticider og gødskning. Der efterbehandles som udgangspunkt med skrænthældning 1:2 eller fladere.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan dateret 22. august 2019.
- Kortbilag i 1:25.000 benævnt "Oversigtskort. Råstofansøgning ved Asklev", dateret 12-06-2019.
- Kortbilag i 1:6.000 benævnt "Kort. Råstofansøgning ved Asklev", dateret 12-06-2019.
- Miljøvurderingssansøgningsskema dateret 10-06-2019.
- Grave- og efterbehandlingsplan, dateret 09-07-2019.

E.2. Udtalelser og regionens bemærkninger hertil

I forbindelse med sagsbehandlingen af den oprindelige ansøgning af 30. april 2018, som omfattende et større graveareal end den reviderede ansøgning af 12. juni 2019, er der indkommet udtalelser i forbindelse med dels høring over ansøgningsmaterialet i perioden 15. juni – 22. august 2018, dels partshøring over udkast til tilladelse i perioden 20. september – 5. oktober 2018. Endvidere er der indkommet bemærkninger fra Miljø- og Fødevareklagenævnet ved klagenævnets afgørelse af 29. marts 2019 om ophævelse af Region Midtjyllands afgørelse om tilladelse til indvinding af råstoffer og hjemvisning af sagen til fornyet behandling.

Side 23

Et udkast til nærværende tilladelse til råstofindvinding har været i høring i perioden 27. august – 15. september 2019. Ansøger samt følgende myndigheder, foreninger og parter er blevet hørt:

- Silkeborg Kommune
- Miljøstyrelsen
- Silkeborg Museum
- Danmarks Naturfredningsforening
- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Lodsejere til følgende matrikler:
 - 2f Asklev By, Them
 - 3d Asklev By, Them
 - 3e Asklev By, Them
 - 3g Asklev By, Them
 - 4b Asklev By, Them
 - 6d Asklev By, Them
 - 2c Fogstrup By, Them
 - 2o Fogstrup By, Them
 - 2p Fogstrup By, Them
 - 8h Fogstrup By, Them

Nedenstående følger et kort resume af udtalelserne og regionens bemærkninger hertil.

Museum Silkeborg

Udtalelse vedr. ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 8h Fogstrup By, Them og 3a Asklev By, Them.

I henhold til museets udtalelse i forbindelse med revisionen af råstofplan 2012 i 2015 er det stadig museets holdning, at der af hensyn til fortidsminderne i området ikke bør indvindes råstoffer på matr.nr. 8h. Kan dette ikke undgås bør der som minimum foretages en arkæologisk prøvegravning af området i god tid før evt. muldafrømning og råstofindvinding påbegyndes.

Side 24

Museet har ingen indvendinger til den fortsatte indvinding på matr.nr 3a, men også her bør der foretages en arkæologisk prøvegravning af området i god tid før evt. muldafrømning og råstofindvinding påbegyndes.

Region Midtjylland modtog følgende præcisering og uddybning af udtalelsen:

1. Punktet for 160606-358 ligger ganske rigtigt omkring 1600 meter fra matr.nr 8h, men selve området, hvor der er registreret marksystemer er meget stort og berører den sydøstligste del af matriklen.
2. Det er museets opfattelse, at den fortsatte råstofindvinding rundt om de registrerede fortidsminder vil efterlade disse uden deres landskabelige kontekst, hvilket vil mindske deres værdi betragteligt. Der vil desuden på grund af de mange registrerede fortidsminder i området være stor sandsynlighed for at råstofindvindingen vil berøre ikke registrerede fortidsminder.

Da området er præget af landbrugsarealer og plantager samt en modvilje hos råstofindvinderne mod at få foretaget forundersøgelser, er der kun foretaget ganske få arkæologiske udgravninger i og omkring råstofområdet. Det er derfor vanskeligt at komme med et sikkert bud på, hvor de bopladser og grave, der er knyttet til de registrerede marksystemer har ligget. Det samme gør sig gældende for de bopladser, hvor de gravlagte i gravhøjen har boet. Driftsformen for de enkelte arealer har ingen betydning, da både kendte og ukendte fortidsminder findes både på landbrugsarealer og i skove/plantager.

Region Midtjyllands bemærkninger

Region Midtjylland modtog Museum Silkeborgs udtalelser i forbindelse med Råstofplan 2016 revisionen, og forslaget til udlægning af "Asklev syd" området, blev blandt andet som følge heraf, arealmæssigt kraftigt beskåret.

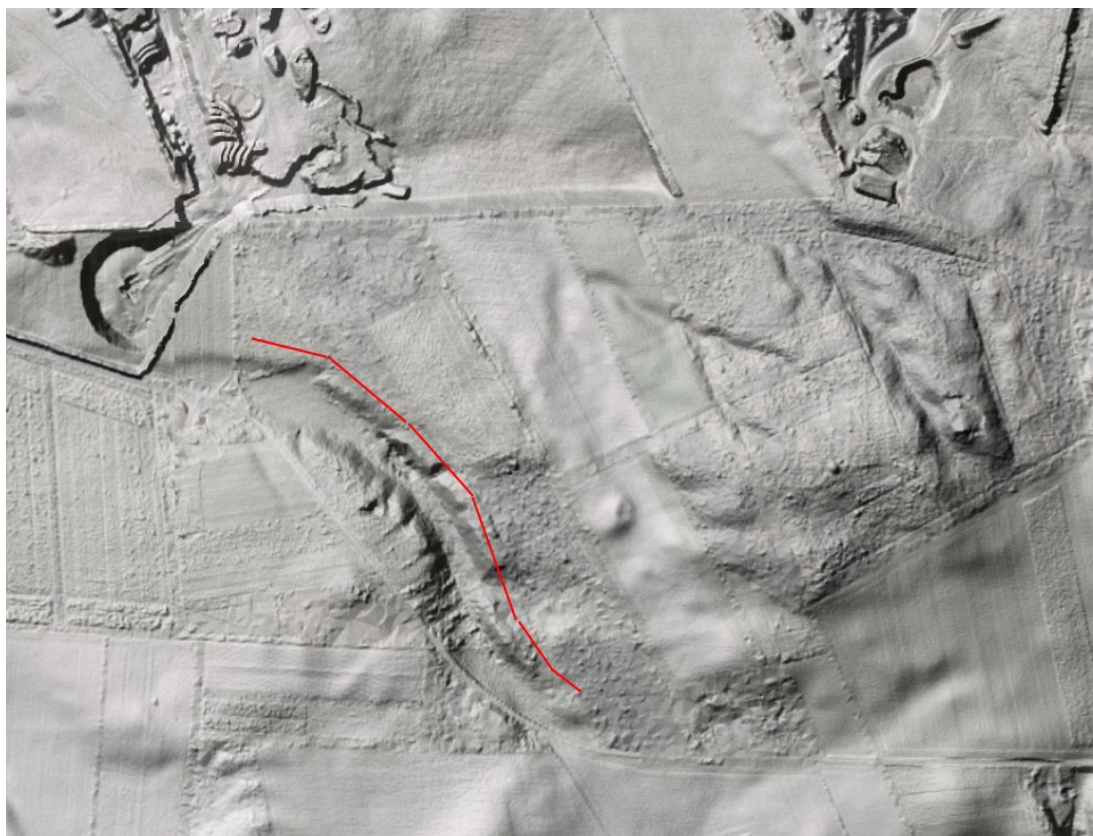
Region Midtjylland bemærker særligt i forhold til denne ansøgning, at der vurderes at være stor sandsynlighed for at råstofindvindingen vil berøre ikke-registrerede fortidsminder. Der ligger en del registrerede fortidsminder uden for det ansøgte areal. Region Midtjylland tager dette til efterretning og stiller på det grundlag som vilkår, at museet skal kontaktes inden muldafrømning. I afsnit D "Generelle bestemmelser" gøres opmærksom på at indvindingen jf. museumsloven skal standses i det relevante område og museet underrettes, hvis der stødes på fortidsminder.

Region Midtjylland kan ikke lægge væsentlig vægt på, om tidligere eller nuværende råstofindvindere i lokalområdet på frivillig basis har gennemført ikke- lovpligtige forundersøgelser, men anbefaler det generelt sammen med tidlig dialog med museet.

Silkeborg Kommune

Udtalelser tilsendt 14. august 2018.

En meget velbevaret smal smeltevandsdal, som viser gennembrud af smeltevand fra istidens is i dalen mod syd til området ved Asklev graves delvist væk. En afbødende foranstaltning er, at der graves udenom dalen og dalsiderne får lov at blive stående mens der graves øst for dalen - se kortbilag. Volumenmæssigt er det formodentlig et lille råstofvolumen som derved ikke gennemgraves.

Figur 1. Dal vist på terrænkort.

Dele af området er beliggende indenfor fredsskov. Miljøstyrelsen skal ansøges om dispensation. Dele er beliggende indenfor skovbyggelinje, men Silkeborg Kommune vurderer, at det ikke kræver dispensation fra skovbyggelinje af grave råstoffer.

Nærmeste fortidsmindebeskyttelseslinje ligger ca. 60 meter fra graveområdet. Umiddelbart øst for Højmarksvej ligger et fortidsminde (en sognsten). Denne afkaster ikke fortidsmindebeskyttelseslinje. I grave og efterbehandlingsplanen er den indtegnet med 100 meter beskyttelseslinje på dette fortidsminde som rækker ind over graveområdet.

Sker der påvirkning af § 3 beskyttede arealer? Ingen påvirkning! Ligger ca. 200 meter fra nærmeste § 3 beskyttede areal.

Sker der påvirkning af beskyttede vandløb, eller vandløbs beskyttelseslinjer osv.? Ingen påvirkning! Der er mere end 2 km til nærmeste målsatte vandløb.

Ligger ca. 500 meter væk fra Natura 2000-område, Habitatområde 49, "Sepstrup Sande, Vråds Sande, Velling Skov og Palsgård Skov" Det vurderes ikke at gravearbejdet kan påvirke ind i Natura 2000-området. Nærmeste våde habitatnaturtype (våd hede) ligger ca. 1,4 km væk fra graveområdet.

Der er ikke kendskab til Bilag IV arter på arealet.

Det vurderes, at da det er fortsættelse af eksisterende virksomhed, på samme niveau som hidtil, er der ikke grundlag for at bringe udpegning som stilleområde i spil.

Området er udpeget som muligt naturområde i kommuneplanen. Efterbehandlingsplanen kunne på den baggrund bestå af retablering til natur. Det sker nemmest ved at efterlade sandskrænter hvor det er muligt og i det mindste de sydvendte skrænter. Samt at der ikke skal lægges muld på de øvrige arealer. Desuden at søer opstået ved gravning under vandspejlet efterlades som upåvirkede søer.

Påvirkninger i forhold til afledning af overfladevand og recipientpåvirkning fra overfladevand. Ingen påvirkning! Vand nedsives i området eller genanvendes til støvbekæmpelse.

Påvirkning i forhold til afledning og rensning af spildevand samt recipientpåvirkning i forhold til spildevand? Ingen påvirkning! Der afledes ikke spildevand/regnvand til recipient, da det nedsives i området. Dette kræver tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Silkeborg Kommune vurderer, at trafiksikkerheden vil blive påvirket negativt af den tunge trafik til og fra grusgraven. Særligt lette trafikanter kan føle sig udsatte ved mødet med en lastbil på en smal vej. Kørslen vil tillige belaste de smalle landeveje, som ikke er dimensioneret til at aftage store mængder tung trafik. Silkeborg Kommune ønsker at der stilles krav til åbningstiderne for grusgraven, så trafikken til og fra grusgraven minimeres, når der kan forventes at være mange skolebørn på Sepstrupvej på vej til Frisholm Skole.

Området ligger relativt tæt på tørre naturtyper. Ved efterbehandling til natur vil disse områder give mulighed for hurtig indvandring af naturtypetypiske arter. Da området i kommuneplanen er udlagt som muligt naturområde anbefaler Silkeborg Kommune at området efterbehandles til natur. Dette vil i store træk betyde, at der ikke skal lægges muld på arealerne og at der efterlades - gerne stejle - sandskrænter hvor det er muligt og i det mindste de sydvendte skrænter.

Området er udlagt som område med skovrejsning uønsket. Dette er sket af hensyn til udlægning til graveområde. Kommunen har derfor ikke noget ønske om at friholde det færdiggravede område for skov.

Region Midtjyllands bemærkninger

Region Midtjylland tager bemærkningerne til efterretning og har inddraget dem i vægtningerne om tilladelse og vilkår.

Det bemærkes dog, at Region Midtjylland ikke efter råstoflovens § 3, kan vægte eller stille vilkår med henblik på at regulere trafikken udenfor graveområdet, eller påvirkningen ved udnyttelse af vejene. Vej og trafikregulering er et anliggende for vejmyndigheden i samarbejde med politiet (senest stadfæstet ved miljø- og fødevareklagenævnets afgørelse af klage over vedtagelse af råstofplanudlægget for Asklev Syd, dateret 30. januar 2018).

Den i besvarelsen omtalte smeltevandsdal er indgået i vurderingen af udlæggelse til råstofgraveområde i Råstofplanen. På baggrund af foretagne prøvegravninger konkluderes, at der er råstoffer i området, som forudsat forud for råstofplanlægningen. Der findes ikke at være forhold, som konkret kan begrunde at meddele afslag på delarealet, vægtet mod hensynet til ressourcens udnyttelse inden for et udpeget råstofgraveområde.

Netselskabet N1

Der er modtaget udtalelse fra Netselskabet N1, vedrørende 60 kV luftledning Christianshede – Them, med dertil hørende master nr. 54, 55 og 56 beliggende ved det ansøgte. Der er sikkerhedsregler for arbejde nær ledning og mast, og adgangen til masterne må ikke forhindres.

Region Midtjyllands bemærkninger

Der stilles vilkår om aftale med netselskabet, se vilkår 21.

Øvrige parter

Der er modtaget flere bemærkninger i forbindelse med høringerne fra naboer til gravearealet. Høringssvarene kan opsummeres til emnerne:

1. Ønske om afslag eller begrænset tilladelse til indvinding på den nordvestlige del af matr. 3a Asklev By, Them.
2. Ønske om placering af støjvolde hele vejen langs skel mod naboejendom matr.nr. 4b Asklev By, Them.
3. Ønske om omplacering af stenknuseranlæg.
4. Ønske om flytning og/eller begrænsning af lager-, transport og oparbejdningsarealer.
5. Ønske om begrænsning af støvgener ved vanding, indkapsling, omplacering af anlæg, fremrykket efterbehandling eller begrænsning af drift ved østvendt vindretning.
6. Ønske om begrænset driftstid.
7. Ønske om udbygning af støjvold vest for oparbejdningsanlæg.
8. Vilkår vedrørende støv er uklare.
9. Spørgsmål vedrørende støvbekæmpelse, når råstofgraven ikke er i drift mm.
10. Det findes urimeligt, at råstofindvindingen fortsætter, på trods af en forventning hos beboere om, at råstofindvindingen skulle standse med udgangen af 2016.
11. Gravegrænsen mod Højmarksvej ønskes rykket længere væk fra vejen og træer langs gravegrænsen ønskes bevaret.
12. Beboere er uforstående overfor manglende erstatning, såfremt huspriserne falder pga. råstofindvindingen.

Region Midtjyllands bemærkninger

Ad 1 og 2. Den nordvestlige del af matr.nr. 4b Asklev By, Them er efter den reviderede ansøgning ikke længere en del af det tilladte graveområde. Arealerne langs skel til matr.nr. 4b Asklev By, Them, er der siden den første ansøgning blevet efterbehandlede, dvs. jævnet og afdækkede med muld, og er således heller ikke længere en del af det tilladte graveområde. Der stilles endvidere vilkår om etablering af en minimum 5,5 m høj støjvold vest for produktionsanlægget. Efter disse indskrænkninger af gravearealet, efterbehandling og krav om støjvold vurderes der ikke at være behov for etablering af støjvold langs nabomatriklen, ligesom støj- og støvgener vurderes at være mindsket væsentligt.

Ad 3 og 4. Krav om omplacering af samtlige eksisterende anlæg til matr. 8h Fogstrup by, Them, vurderes ikke at være proportionelt med det der evt. kunne opnås. Udover den betydelige omkostning ved

dette, vurderes der næppe at kunne finde arealmæssig plads til dette på de udlagte arealer af matr. 8h, som også først ville skulle indvindes.

Påvirkningen af omgivelserne vurderes desuden ikke at ville begrænses væsentligt ved denne ændring. Omend afstanden øges til naboer på Sepstrupvej og Asklevvej mindskes den til naboer på Højmarkvej, samt stilleområdet syd for grusgraven. Afstanden, som råstofferne skal transporteres med lastbiler, på interne grusveje til udkørsel vil desuden forøges væsentligt, og derfor mindst give anledning til samme påvirkning som hidtil. En ændret udkørsel til Højmarkvej kan Region Midtjylland ikke kræve, og vejens størrelse og beskaffenhed taget i betragtning vurderes en kommunal tilladelse til dette mindre sandsynligt. Det må desuden tages i betragtning hvad der er søgt om, og at dette vurderes at kunne tillades og finde sted efter de sædvanlige vejledningsnormer og vilkår for råstofindvinding.

Ad 5, 8 og 9. Der er siden den første ansøgning udført efterbehandling af store dele af de tidligere færdiggravede arealer i tilknytning til grusgraven. Arealerne er dækkede med muld og vil blive tilplantede eller naturligt bevoksede i løbet af kort tid. Dette vurderes at nedsætte risikoen for støvgener væsentligt også på søn- og helligdage, når virksomheden ikke er i drift.

Endvidere stilles vilkår om støvdæmpning, således der ikke opstår væsentlige støvgener udenfor graveområdet. Vilkår vedrørende støvdæmpning er præciseret i den endelige tilladelse, se vilkår 17 - 22. Region Midtjylland fører tilsyn med, at der foretages nødvendig støvdæmpning, når der er behov herfor, dvs. når der ellers er risiko for væsentlige støvgener uden for virksomhedens areal. Såfremt regionen finder det nødvendigt vil der blive stillet yderligere vilkår om støvbekæmpelse.

Ad 6. Region Midtjylland vurderer, at der ikke er belæg for at indskrænke driftstiderne udover, hvad der almindeligvis er gældende for denne type aktiviteter. Ansøger har foreslået at flytte hele aktiviteten fra kl. 17-18 til kl. 6-7 om morgenen, som opfølgning på høringsvar om begrænset driftstid i førstnævnte driftstidsrum. Region Midtjylland vurderer, med henvisning til støjvejledningen, at forøget aktivitet i morgen-/nattetimen i bytte for eftermiddagstimen samlet set vil give en forøget påvirkning af en bred kreds af beboere på et mere sårbart tidspunkt.

Ad 7. Før Region Midtjylland giver tilladelse til igangsætning af råstofindvindingen skal der foreligge dokumentation for overholdelse af støjvilkår i form af støjberegninger. Støjvoldenes endelige placering og udformning vil i denne forbindelse blive vurderet og tilpasset, således støjgrænserne i vilkår 11 kan overholdes.

Ad 10. Ved udlægning af graveområderne i råstofplanen har Region Midtjylland fulgt råstoflovens § 3 ved, at der på den ene side er lagt vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse, samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side er der lagt vægt på hensynet til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse herunder bevarelse af landskabelige værdier, byudvikling og infrastrukturanlæg mv. Det er senest i forbindelse med Råstofplan 2016 vurderet, at der er en ressource af samfundsmæssig interesse inden for graveområderne ved Asklev.

Regionen er i sin planlægning, administration og behandling af ansøgninger om tilladelse til råstofindvinding bundet af råstofplanen. Det betyder, at regionen som udgangspunkt skal give råstoftilladelse til ansøgning om erhvervsmæssig råstoftilladelse inden for de i råstofplanen udlagte graveområder. Det er i høj grad samfundsudviklingen, der bestemmer, hvornår og hvor hurtigt råstofferne i et udlagt råstofområde udnyttes. Regionen har ikke mulighed for at kræve et områdes råstoffer udnyttet inden for en bestemt årrække.

Ad 11. Asklev Syd graveområdets afgrænsning er i råstofplanen trukket minimum 80 m væk fra Højmarksvej. Der stilles i råstoftilladelsens vilkår 67 krav om, at gravningen skal holdes i en afstand af 10 meter fra skel mellem matr. nr. 2p og 8h Fogstrup By, Them, således at det enrækkede løvtræsskovbryn bevares. Det betyder, at støjvoldden skal etableres øst for dette skovbryn og derfor ikke vil kunne ses fra Højmarksvej. Region Midtjylland finder ikke belæg for at ændre på afgrænsningen af graveområdet eller stille yderligere vilkår vedrørende bevarelse af træer eller læhegn.

Ad 12. Regionerne har ikke mulighed for at yde erstatning i forbindelse med afgørelser efter råstofloven. Regionen må i sin vurdering af sagen hverken inddrage forhold vedrørende ejendomspriser eller privatøkonomi.

Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet

Miljø- og Fødevareklagenævnet har med afgørelse af 29. marts 2019 ophævet Region Midtjyllands tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i Silkeborg Kommune af 9. oktober 2018 og hjemvist sagen til fornyet behandling.

Den ophævede og hjemviste tilladelse af 9. oktober 2018 omfattede, som en del af et større graveareal, det areal, som er omfattet af nærværende indvindingstilladelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterede, at "minstedets areal", defineret som det ansøgte råstofindvindingsområde samt arealet, som midlertidigt benyttes til oplag, transportveje, sorteringsanlæg

mv., udgjorde mere end 25 ha i tilladelsen, og at den ansøgte råstof-indvinding pga. arealets størrelse var omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og dermed skulle have være miljøvurderet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt desuden anledning til at bemærke, at Region Midtjylland i forbindelse med en fornyet behandling af sagen skal være opmærksom på, at der i henhold til § 9, stk. 1, i råstofloven alene i særlige tilfælde kan gives tilladelse til indvinding i en periode, som er længere end 10 år, og at forlængelsen skal konkret begrundes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt endvidere anledning til at understrege, at Region Midtjylland i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, hvor ansøger vælger at reducere "minestedets areal" til under tærskelværdien på 25 ha - og hvor "minestedet areal" er opgjort i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i sagen (18/05576) - skal sikre, at kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, jf. lovens § 21, inddrages i screeningsafgørelsen. Regionen skal i den sammenhæng være opmærksom på, at dette bl.a. omfatter de kumulative indvirkninger på miljøet fra øvrige igangværende eller godkendte projekter og indvirkninger på det naturlige landskab fra tidligere råstofindvindingsområder.

Region Midtjyllands bemærkninger

Region Midtjylland har taget Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse til efterretning. Klagenævnets bemærkninger har indgået i sagsbehandlingen og i vurderingerne af den nye ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer på et mindre areal ved Asklev.

F. Region Midtjyllands bemærkninger

F.1. Råstofplan

Det ansøgte indvindingsareal er beliggende i Råstofgraveområderne Asklev og Asklev Syd, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten.

Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte Råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem gravearealer der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie, og øvrige forhold, der fremgår af råstoflovens § 3 samt af øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding.

Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til Lov om Miljøvurdering. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens råstofgraveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

Asklev Syd området blev udlagt første gang med 2016 planen (udlægget blev efter miljøvurdering og politisk behandling, begrænset i forhold til de indledende forslag til udlæg).

Udlægget har været påklaget, men er stadfæstet af Miljø- og fødevarerklagenævnet ved afgørelse af 30. januar 2018.

F.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer og retningslinjer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2028 for Silkeborg Kommune. Kommuneplanens retningslinjer er medinddraget som grundlag for regionens vægtning efter råstofloven:

- Skovrejsningsområder - uønsket.
- Potentielt naturområde.
- Stilleområde.
- Område med særlige drikkevandsinteresser.

I kommunens høringssvar er det understreget, at udpegning til uønsket skovrejsningsområde, er en beskyttelse af råstofudpegningen og ikke et ønske om, at der ikke plantes skov efter endt indvinding.

Kommunen har med udgangspunkt i udpegningen til potentielt naturområde udtalt at efterbehandlingen med fordel kan bestå af efterbehandling til natur, nemmest ved at efterlade (fortrinsvist sydvendte) sandskrænter og undlade muldpålægning på øvrige areal.

Kommunen udtaler vedr. stilleområde, at da der er tale om eksisterende virksomhed vurderes retningslinjen ikke at bringes i spil.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling.

F.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.4. Stærkstrømbekendtgørelsen

På det ansøgte areal befinder sig en mast til 60 kV højspændingsluftledning, som tillige delvis overhænger noget af graveområdet.

Arbejde i nærheden af højspændingsluftledningen skal ske med iagttagelse af Stærkstrømbekendtgørelsens afstandsforhold og sikkerhedsforskrifter i afsnit 3 og 5A. Dette indebærer respektafstande til master og ledninger, samt kontakt til el-leverandøren i komplicerede tilfælde

F.5. Vandforsyningsforhold

Arealet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og et nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Der graves ikke under grundvandsspejlet.

Det ansøgte vurderes ikke at indebære en væsentlig risiko for forurening af konkrete drikkevandsforsyninger eller de overordnede drikkevandsinteresser, men til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald. Der stilles i øvrigt vilkår til arealets anvendelse efter endt indvinding, som beskrevet i ansøgningen, uden brug af pesticider og gødskning.

Silkeborg Kommune har særskilt i sagsbehandlingen efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven, vurderet om vandindvinding og recirkulering/nedsivning i forbindelse med vådsortering/råstofvask, indebærer risici for påvirkning af vandressourcen, naturlokaliteter, vandløb, natura 200 områder eller bilag IV-arter, se nærmere i bilag C.

Det er sammenfattende kommunens vurdering, at der ikke sker væsentlig påvirkning.

Vilkår for vandindvinding og afledning af vand er fastsat i overensstemmelse med Silkeborg Kommunes tilladelse af 20. september 2018, til sikring af den eksisterende vandforsyning i området.

F.6. Naturbeskyttelse

Indvindingen vurderes ikke at kunne påvirke de nærliggende områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (2) registrede vandhuller ca. 200 meter mod vest og et hedeareal 110 meter mod sydøst). Endvidere vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke Natura 2000-områderne ca. 800 meter mod vest (Habitatområde nr. 49 "Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov" samt Fuglebeskyttelsesområde nr. 34 "Skovområde syd for Silkeborg").

Der er ikke registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og Region Midtjylland har vurderet, at der på arealet ikke er levested eller rasteområde for arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Gravearealet ligger delvist indenfor en skovbyggelinje. Selve gravearbejdet og efterbehandlingen kræver ikke dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Gravearealet og de omkringliggende arealer er i kommuneplan 2017-2028 for Silkeborg kommune udpeget som potentielt naturområde. 300 meter syd for det ansøgte har kommunen udpeget arealer som potentiel økologisk forbindelse. Der gives derfor mulighed for at efterbehandle de afgravede arealer til natur. Værdifuld natur kan etableres på syd- og vestvendte sandskrænter, hvor der undlades udlægning af muld samt på visse øvrige delarealer. Dette kan indgå i en mosaik med anden arealanvendelse, såsom skovbrug og ekstensiv jordbrugsmæssig drift.

Ved den planlagte efterbehandling vurderes den samlede påvirkning af naturbeskyttelsesinteresser at være neutral til positiv.

F.7. Forhold til andre lovgivninger

Sagen er behandlet af andre myndigheder i henhold til vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven og skovloven.

F.8. Miljømæssige forhold

Støj

Vilkår om støj fra grusgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdestype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder". Miljøstyrelsen anfører dog, at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt. Det er derfor ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt og fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjvilkår for områdestype 3, er en rimelig afvejning af hensynet til indvindingens stedbundne karakter, og hensynet til en forventning om lavt støjniveau i det åbne land.

Dog vurderes det, at der typisk er mulighed for, at tilrettelægge driften således, at støjen lørdage i tidsrummet 07:00- 14:00 kan bringes ned til 45 dB(A), f.eks. kan aktiviteten sædvanligvis begrænses til udlevering af råstoffer. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage 7:00-14:00 i det åbne land end den, der normalt vil forekomme i områdestype 3.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer indenfor området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00.
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00.

Søn- og helligdage

- 40 dB(A) hele døgnet.

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg, der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til mandag til fredag 07:00-18:00 og lørdag fra 07:00-14:00 for alle anlæg, dog med

mulighed for udlevering og læsning, herunder kørsel på virksomhedens område fra kl. 06:00. Dette driftsvilkår svarer overordnet til de hidtil fastsatte driftsvilkår.

Det er vurderet, at der bør stilles krav om etablering/bibeholdelse af støjvolde i retning mod de nærmeste naboer i forbindelse med de udvidede gravearealer og bibeholdelse af oparbejdningsanlæg. Voldende vil foruden det primære formål, som er støjdæmpning og oplag af muld, kunne have nogen effekt på støv- og visuelle gener.

Højden på støjvolde skal være tilpasset det aktuelle behov jf. støjberregninger, som udgangspunkt dog minimum 3 meter over terræn og 5,5 m over terræn vest for oparbejdningsanlægget. Placeringen skal ligeledes tilpasses formålet. Som udgangspunkt er effekten højest ved placeringer nærmest kilden, sekundært nær det støjfølsomme areal, mindst effektivt midt imellem (hensynet til oplevelsen af landskabet, nabogener, samt snarest mulig efterbehandling af indvundne arealer, vurderes ligeledes at tilsige en placering nærmest kilden).

Erfaringsmæssigt kan der forekomme korte perioder ved muldafrømning/opbygning af støjvolde, samt ved efterbehandling hvor jorden i voldene genindbygges på arealerne som en del af arbejdet, hvor støjniveauet er højere end normalt. Da arbejdet anses som forbigående, men nødvendigt, og vanskeligt kan nedbringes støjmæssigt når der arbejdes nærmest støjfølsomme arealer, er det ved vilkår 12, fastsat en accept der muliggør dette arbejde.

Region Midtjylland har i de indledende høringer, ved det løbende tilsyn og i partshøringer, modtaget en del bemærkninger til støj og forslag til virksomhedens indretning og placering af anlæg. Ansøger har som følge heraf indgivet forslag til projektilpasninger, med fokus på begrænsning af støj og støvgene, herunder ved fremrykket efterbehandling af tidligere færdiggravede arealer mod nærmeste naboer. Regionen vurderer at der ved tilladelsens vilkårsfastsættelse sker den nødvendige vægtning mellem naboernes geneniveau og virksomhedens driftsbehov, svarende til anbefalingerne fra miljøstyrelsens vejledninger for ekstern støj fra virksomheder, både med vægt på at aktiviteten som udgangspunkt er stedbundet, men også at aktiviteten finder sted i det åbne land.

Region Midtjylland kan ved fastsættelsen af vilkår ikke lægge til grund, hvorvidt der tidligere er sket overskridelse af vilkår om driftstid eller indretning, eller hvorvidt trafikken på de offentlige veje leder til støjgener.

Med tilladelsens støjvilkår vurderes de vejledende grænseværdier for støj at kunne overholdes. Vilkårenes overholdelse vil være underlagt løbende tilsyn fremover.

Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande og skråningshældninger er fastsat i vilkår 16 til 21 og skal yderligere fremgå af graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær grusgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet (GVS), bør tage udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter, men skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold.

En mindsteafstand til naboskel er ud fra en vurdering af de konkrete forhold fastsat til 5 meter. Udgangspunktet for periferiskråning under indvinding og efterbehandling er 1:2 målt derfra.

Der er vurderet, at der af naturmæssige og geologiske hensyn, samt hensynet til bedre udnyttelse af en bundflade kan indarbejdes planer for efterbehandling af visse stejle skrænter. Dette kan som udgangspunkt kun godkendes af Regionen, såfremt dette er mod indre afgrænsninger, eller efter konkret accept fra ejer af naboarealer.

Intern trafik

Den interne trafik, som er den eneste trafik, der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres i henhold til potentielle gener fra støv og støj ved at fastlægge vilkår om driftstider og om overholdelse og fastsættelse af støjgrænser samt overrisling i tørre perioder. Den interne trafik foregår på arealerne matr. 3a Asklev By, Them og 8h Fogstrup By, Them. Interne køreveje skal fremgå af den af regionen godkendte graveplan.

Trafik på offentlige veje, selvom denne måtte foregå til egne virksomheder, regnes ikke som intern trafik.

Andre forhold

Der er foretaget bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af det ansøgte areal. Oplysninger fra screeningsafgørelsen (vedlagt i bilag B), høringssvar samt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er desuden indgået i sagsbehandlingen.

Der er ud over de ovenfor nævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med screeningsafgørelsen, se bilag B.

F.9. Vejforhold

Udkørsel fra graveområdet foregår som hidtil til Sepstrupvej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej (herunder støj og støv) reguleres af Silkeborg Kommune, som vejmyndighed, i samarbejde med politiet.

F.10. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan

Indvinder har indsendt en grave- og efterbehandlingsplan dateret 22. august 2019. Planen er vedlagt i bilag E.

Grave – og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

Råstofbranchen og dermed indvinding af råstoffer følger samfundsudviklingen. En eventuel ændring af væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Derfor er graveplan og graveperiode kun vejledende.

Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen ændres væsentligt.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser ikke indvinding i etaper og beløbet er fastsat ud fra inddragelse af det samlede areal for denne tilladelse. Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

F.11. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstoflovgivningen, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

G. Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort torsdag den 19. september 2019 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives senest onsdag den 16. oktober 2019.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Betingelserne for at blive fritaget kan findes på klageportalen.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag."

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan bringes for domstolene, inden for 6 måneder fra tidspunktet hvor Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er meddelt.

G.1. Råstofafgørelsen

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt, eller offentligt bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

G.2. Råstofafgørelsen i henhold til Vandforsyningsloven

Tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Silkeborg Kommune via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. vandforsyningslovens kapitel 13.

En klage efter denne lov har ikke opsættende virkning. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Afgørelsens adressat,
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21, jf. § 20 om tilladelse til vandindvindingsanlæg og afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingstilladelser.

G.3. Råstofafgørelsen i henhold til Miljøbeskyttelsesloven

Tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort eller meddelt. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Silkeborg Kommune via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. bekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 af lov om miljøbeskyttelse, kapitel 11.

En klage efter denne lov har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Afgørelsens adressat.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Sundhedsstyrelsen.
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om.
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

G.4. Råstofafgørelsen i henhold til skovloven

Se klagevejledningen i bilag D, side 5.

G.5. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort eller meddelt. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. bekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), kapitel 18.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren.
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har

vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

G.6. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet

Myndighedens vurdering af, at det ansøgte projekt ikke påvirker Natura 2000-områder, og at der derfor ikke skal udføres en konsekvensvurdering, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er offentligt bekendtgjort eller meddelt.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til myndigheden via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Vurderingen af, at der ikke skal udføres en konsekvensvurdering, skal påklages efter en konkret lov. Hvis Region Midtjylland f.eks. træffer afgørelse efter råstofloven og vurderer, at tilladelsen ikke kan påvirke et Natura 2000-område, og at der derfor ikke skal ske konsekvensvurdering, kan den afgørelse påklages efter råstofloven. Klagereglerne skal altså følge den lov, der træffes afgørelse efter, i dette tilfælde råstofloven, se afsnit G.1.

H. Orientering

Kopi af afgørelsen med bilag er sendt til følgende:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Østjylland, ojl_skovlov@mst.dk
- Museum Silkeborg, info@silkeborgmuseum.dk
- Skat, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Embedslægeinstitutionen, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Silkeborg, Silkeborg@dof.dk
- Silkeborg Kommune, natur@silkeborg.dk
- Dansk Industri, di@di.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg Afdeling, dnsilkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Friluftsrådet Søhøjlandet, soehoejlandet@friluftsradet.dk

Derudover orienteres sagens parter.

I. Bilag

- A. Oversigtskort med det tilladte graveområde.
- B. Region Midtjyllands screeningsafgørelse af 27.08.2018.
- C. Silkeborg Kommunes tilladelse til vandindvinding og afledning af vand af 20.09.2018.
- D. Miljøstyrelsens tilladelse til råstofindvinding indenfor fredskov på matr.nr. 8h Fogstrup by, Them i Silkeborg Kommune af 14.11.2018.
- E. Grave- og efterbehandlingsplan dateret 22.08.2019.